AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 103. JOLIET, ILLINOIS, 20. NOVEMBRA 1917. LETNIK XXVI

Ljuta bitka besni na beneški planjavi.

Italijani so zbrali vso svojo bojno moč, da se z uspehom postavijo v bran proti silnemu sovražnemu navalu. Avstro-Nemci hudo pritiskajo in razvija se velikanska bitka.

Z drugih front le malo važnih novic. Govorica o bitki na morju.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Laška fronta.

Rim, 15. nov. — Sovražnik je ojačil svoje vrste ob naši pogorski fronti od Asiaškega pasa do Piavske doline. V torek zvečer je napadel odsek Monte Sisemol-Meletta d' Avanti in zadel ob izdaten odpor. Boj smo nadaljevali uspešno včeraj v svrho, da prepodimo s krajevnimi protinapadi sovražne oddelke, ki so prodrli v nekatere naše prednje postojanke in poskušali ostati tam.

Včeraj zjutraj je sovražnik podjel napad bolj proti severu ob fronti Meletta d' Avanti-Monte Flor-Monte Casteligoberto in je bil odbit. Ponovil je svoj poskus med večerom z večjimi oddelki in večjo silnostjo, a je bil zopet odbit.

Kolone, ki so bile porinjene naprej v obliki pahljače proti fronti med Prisone ter stočiščem Brente in Cismona, so bili zajete pod ognjem našega topništva in ustavljene. Močni oddelki so napadali našo prednjo linijo med rekama Cismon in Piave.

Pri Monte Roncone je bil sovražnik odbit. Pri Monte Tomatico so se naše prednje straže umeknile po izdatnem odporu v prej določene postojanke. V smeri prelaza Quero je bil sovražen napad zaustavljen. Na planjavi se je borba nadaljevala.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Nemško poročilo.

Berlin, 15. nov. — Naši oddelki, prodirajoči proti jugu v pogorju od krajev Fonzaso in Feltre so v bojnem stiku s sovražnikom.

Ob dolnji reki Piave ni nič novega.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Bitka se začela razvijati.

London, 15. nov. — Na skupni fronti petdesetih milj se je razvijala danes velika bitka, ki utegne odločiti usodo severne Italije. Nemške in avstrijske čete preizkušajo moč linije ob reki Piave na šesterih točkah, po brzojavkah iz Rima.

Italijani so porazili ponovne nemške prizadeve, prekoračiti reko Piave. Tisti sovražni oddelki, ki so izsilili prehod na dveh točkah prejšnje dni, so zadržani kakor v zadrgi pri Zensonu in v močvirnem odseku med reko Piave in Vecchia Piave, kjer so obstreljevani.

Ponovni napadi na pogorski fronti od Asiaškega okrožja do Piavske doline so bili odbiti po Italijanih.

Lahi uravnavajo linijo.

V pogorju na severu so se Italijani zopet umeknili. Prednje straže na Monte Tomatico, južno od Feltre, so bile umaknjene v prej določene postojanke.

Avstrijci iz trentinske krajine, sedaj v Asiagu, plezajo naprej črez planine ped za pedjo in imajo strašnih izgub vsled trdovratne italijanske obrambe.

Je ta grožnja zajetja na severnem koncu velike linije, ki je bila smatrana tukaj danes za najresnejšo v italijanskem položaju. Vsaka milja v avstrijskem prodiranju poveča nevarnost za ozadje piavske linije.

Petnajst milj do Benetek.

Na desnem krilu petdeset milj dolge linije so bili Nemci danes petnajst milj daleč od Benetek.

Pri Galliu so Avstrijci s 6,000 vojaki poskušali smukniti za glavno krdelo braniteljev.

Vsak dan, ko Italijani obdržujejo linijo ob reki Piave, šteje mnogo v njih prid zaradi časa, ki ga potrebujejo anglo-francoske pomožne čete za ojačenje fronte.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, 14. nov. (Zakesnelo.) — Včeraj so naše čete vkorakale v Feltre in Fonzaso. Na obeh straneh Suganske doline je armada feldcajgmojstra grofa Scheuchensteula zelo razširila uspehe, pridobljene v zadnjih dneh. Naše divizije so vzele z naskokom, ko so osvojile Monte Longaro dva dni prej, več branikov vzhodno od Asiaga in oklopno utrdbo na Monte Hiseru. Združene (tevtonske) čete se bojujejo proti Lahom in so zdaj na sovražnem ozemlju od Jadranskega morja do Monte Pasubia. Ob reki Ledrosse so naše naskočne čete prepodile sovražnika iz dveh prednjih stražišč ter pri tem ujele nekaj mož in uplenile nekaj strojnih pušek.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Zavzeli mesto Cismon.

Berlin, 16. nov. — Mesto Cismon, ob severni italijanski fronti, je bilo zavzeto, je naznanil vojni urad. Blizu Jadranskega morja, na zapadnem bregu reke Piave, so ogrske čete napredovale in ujele 1,000 Italijanov.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Avstro-Nemci odbiti.

Rim, 16. nov. — Ob vsej pogorski fronti, od Asiaga do reke Piave, so bili napadi po avstro-nemških četah, ki poskušajo prodreti v italijansko linijo, odbiti, je uradno naznanjeno. Vse včeraj napadene postojanke so ostale v italijanskih rokah.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Lahi odprli jezove.

Italijanski glavni stan v severni Italiji, četrtek, 15. nov. — Poplavna vrata rek Piave in Sile ali Stare Piave so italijanski vojaški inženirji odprli, in sovražnik je sedaj ogrožen po drugi yserski poplavi.

Voda je bila izpuščena na točki, kjer se je sovražniku posrečil prehod prek reke Piave blizu Grisolere (štiri milje od brežine), in ves okraj, kjer se je utaboril, je sedaj pod vodo. Poplavljeno ozemlje tvori ogromen trikotnik kakih dvanajstih milj na vsaki strani, z vrhom pri Doni di Piave. Sovražnik je bil pognan nazaj, a se je še obdržal v tem trikotniku, dokler niso jezovi obeh rek izpustili vode črez nizko ležečo planjavo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Benetke skoro prazne.

Benetke, četrtek, 15. nov. — Benetke so zdaj skoro prazne, kajti prebivavstvo se je zmanjšalo od navadnih 160,000 na 20,000. Vkljub bližini sovražnih linij ob ustju reke Piave in neuspešnim prizadevam Avstro-Nemcev za osvojitev dolgega trikotnika med ustjema rek Piave in Sile, je preostalo prebivavstvo mirno.

Mesto najbrž ne bo branjeno v slučaju napada, da se tako občuvajo spomeniki in umetninski zakladi. Beneški župan, ki je potomec dožev in komornik italijanske kraljice, je naznanil danes, da ostane na svojem mestu.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Italijansko poročilo.

Italijanski glavni stan, 17. nov. — Avstro-Nemci so danes ljuto poskušali predreti italijansko linijo in prekoračili reko Piave na dveh točkah, toda so bili uničeni na eni točki in pognani nazaj na drugi. Akoravno se italijanske linije obdržujejo, je položaj smatran resnim.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Berlinsko poročilo.

Berlin, 17. nov. — Vkljub mrazu in snegu so avstro-ogrske čete, neutrudne v napadu, splezale na strmi vrh Monte Prassolan, med rekama Brenta in Piave, ki je bil branjen trdovratno po Italijanih. Enega polkovnika, petdeset drugih častnikov in 750 mož smo ujeli.

Pozvedovalni spopadi so bili ob zapadnem bregu dolnje reke Piave.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Ljuti spopadi.

Berlin (prek Londona), 18. nov. — Severovzhodno od Asiaga so močni italijanski oddelki utrpeli krvavih izgub v brezuspešnih napadih proti višinam, katere smo jim iztrgali.

Med Brento in reko Piave je topniški dvoboj narastel zdajpazdaj.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Makedonska fronta.

Pariz, 15. nov. — Bila je zmerna topniška delavnost ob vsej fronti. Patrolni spopadi so se pripetili v jezerskem okrožju.

Berlin, 15. nov. — Francozi so zapustili postojanko na nekem griču zapadno od Ohridskega jezera.

Berlin, 16. nov. — Zapadno od Ohridskega jezera smo zasedli dele postojank, ki so jih zapustili Francozi.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Francoska fronta.

Pariz, 15. nov. — Francoski pozvedovalni oddelki blizu Ailetta so ujeli nekaj mož. Noč je bila pokojna, izvzemši v okraju Caurieres (verdunska fronta), kjer je bilo močno bombardovanje.

Berlin, 16. nov. — V Flandriji se je topniški dvoboj povečal po silnosti davi zarana, kakor tudi pri Ailettu in na vzhodnem bregu reke Meuse. Francoski oddelki, ki so v jutrnji megli prodrli onkraj Ailetta v našo prednjo stražno linijo, so bili odbiti s protisunkom.

Pariz, 16. nov. — V Belgiji so Nemci poskušali zavzeti eno naših opirališč severno od Veldhoeka. Napad je bil odbit popolnoma in znatne izgube so bile prizadete sovražniku.

London, 16. nov. — Worcestershirske čete so podjele uspešen napad snoči severovzhodno od Fampoux.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Bitka na morju.

Kodanj (Copenhagen), 17. nov. — Brzojavke z otoka Mano pravijo, da je bila najsilnejša kanonada slišati od Severnega morja med 8:30 in 10. uro danes dopoldne. V prestankih med streljanjem so bili močni razpoki. Več vojnih ladij je bilo opaziti na obzorju.

London, 17. nov. — Britanske lahke vojne ladje so napadle nemške lahke križarke blizu Helgolanda, je britansko admiralstvo naznanilo danes. Nemške vojne ladje so se umeknile in britanske jih sedaj zasledujejo.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Palestinska fronta.

London, 15. nov. — Naša pehota in jezdarske čete so prodirale dalje v Palestini, je brzojavil včeraj gen. Allenby, in sedaj obdržujemo železniško progo v soseščini El-Mansurtha in Na-Aneha, vštevši vezišče železnice Damask-Biršeba s progo v Jeruzalem.

V torek Turkom prizadete izgube so bile težke, vštevši 400 pokopanih samo v Katrahu. Ujeli smo v torek več nego 1,500 mož ter uplenili dvajset strojnih pušek in štiri topove.

London, 16. nov. — Gen. Allenby poroča, da so včeraj naše čete po neznatnem odporu prodrle do linije od Er-Ramieja in Ludija do kake tri milje južno od Jaffe. V enem delu bojnega pasa je bil napad po nekem turškem polku na novozelandske jezdarske čete odbit v bajonetnem spopadu s težkimi izgubami za sovražnika.

Skupno število ujetnikov, ugotovljeno izza dne 31. oktobra, presega sedaj 9,000.

Britanci zasedli Jaffo.

London, 18. nov. — Mesto Jaffa ob Sredozemskem morju je bilo vzeto v posest po britanski armadi v Palestini včeraj. Turki, ki se očividno umikajo dalje proti severu, se niso upirali.

Jaffa, včasih pisana Joffa in tudi Joppa, je najbližje pristanišče Jeruzalemu in leži 31 milj severozapadno od Svetega mesta.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Trije "Avstrijci" umorjeni.

Virginia, Minn., 16. nov. — Dočim je bila severna dežela prestrašena nocoj vsled trojnega umora s sekiro tukaj davi zarana, so okrajni uradniki hiteli iz Dulutha semkaj, da prevzamejo preiskavo.

Umori so bili izvršeni v mali leseni hiši. Žrtve, vse usmrčene v postelji, so bili:

Paul Alar, rudar, zaposlen v Alpenarudniku.

Mrs. Paul Alar, njegova žena.

Peter Trepich, zaposlen v Alpenatopilnici.

Vsi so bili Avstrijani in so živeli tukaj več let. Trepich je bil na stanu in hrani pri Alarjevih.

Umorjeni so bili prejkone, kakor domneva policija, ker so podpisali Liberty bonde in podpirali Rdeči križ. Sorojaki, prijazni centralni mvlastem, so baje izvršili umore.

Na mizi v kuhinji je bilo najdeno pisanje v "avstrijanščini" (?), ki pravi: "To ste dobili, ker ste bili proti kajzerju. Darovali ste Rdečemu križu in rekli, da naj kajzerja vzame vrag. Ne iščite nas, kajti vsakdo, ki nas bo iskal, dobi isti lek."

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917

NEMŠKI UJETNIKI SO DOBRI DELAVCI NA FRANCOSKIH FARMAH.

Nemške vojne ujetnike prav močno porabljajo na Francoskem za farmsko delo, in kjer imajo dobro stanovanje in hrano, opravljajo svoje delo hitro in dobro. Nekateri so videti tukaj, idoči iz svojega taborišča pri Toursu na dnevno delo.

WILSON ZA EDINOST MED ALIIRANCI.

Edinost načrta in nadzorstva potrebna v dosego pravičnega in trajnega miru.

POGOJNA POVIŠBA V PLAČAH.

Operatorji voljni povišati rudarjem plače, če se premog podraži.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

Wilson za edinost med aliiranci.

London, 18. nov. — Col. Edward M. House, načelnik ameriškega poslanstva je prejel brzojavko od predsednika Wilsona, v kateri odločno poudarja, da smatra vlada Združenih Držav, da je edinost načrta in nadzorstva med vsemi aliiranci in Združenimi Državami bistvena zahteva v dosego pravičnega in trajnega miru.

Predsednik Wilson poudarja dejstvo, da se mora ta edinost doseči, ako se hoče uporabiti velike zaloge Združenih Držav v najboljši prid, in prosi polkovnika House-a, naj se posvetuje z načelniki aliiranih vlad z ozirom na dosego kar najtesnejšega sodelovanja.

Predsednik Wilson je naprosil polkovnika House-a, naj se udeleži prve seje vrhovnega vojnega soveta z generalom T. H. Blissom kot vojaškim svetovalcem.

Upati je, da se bo seja vršila v Parizu pred koncem meseca.

Povišba v plačah za rudarje.

Washington, D. C., 17. nov. — Operatorji in rudarji iz okolišev trdega premoga so se danes dogovorili o povišbah v plačah za približno 20 odstotkov, pod pogojem, da se povišajo cene premogu pri rudniku v pokritje povišbe v mezdah, in so predložili svoj odgovor živilskemu upravitelju Garfieldu. Operatorji pravijo, da ne bodo dovolili povišbe v plačah, če vlada ne poviša cene.

Pogojne povišbe bi dale antracitnim rudarjem $40,000,000 več plače, nego so jo dobili zadnje leto. Dninarji bi dobili povišbo od 15 do 44 odstotkov in pogodbeni delavci 15 odstotkov.

Promena konvenčnega časa.

Buffalo, N. Y., 17. nov. — Ko je imela glavna zborovanja petintrideset let v novembru, je "American Federation of Labor" z 255 proti 21 glasom sklenila, da bo zborovala zanaprej v juniju. To je bilo sklenjeno danes po dolgi razpravi, med katero se je govorilo o morebitnem političnem pomenu izpremembe.

Vsled govorjenja o politiki je predsednik Samuel Gompers takoj odločno izjavil, da delavske zveze politika nepristranosti v strankarski politiki ni bila in ne bo izpremenjena po sprejetju resolucije.

"Nadaljevali bomo boj za naše prijatelje in poskušali poraziti naše sovražnike, brez ozira na njih politiko ali veroizpovedanje," je rekel.

V PETROGRADU KRVAVI SPOPADI.

Boljševiki in ž njimi združene čete porazile prvega ministra Kerenskega.

POLOŽAJ ŠE ZELO ZAMOTAN.

Maksimalisti baje razcepljeni. Donski kazaki samosvoji.

True translation filed with the postmaster at Joliet, Ill., on November 20, 1917, as required by the act of October 6, 1917.

1,500 kazakov usmrčenih.

London, 16. nov. — Zakesnela brzojavka iz Petrograda na Reuter's Limited pravi, da je bilo 1,500 kazakov usmrčenih, ali ranjenih, v bojevanju blizu postaje Aleksandrovskij, pet milj jugovzhodno od Petrograda. To poročilo je prišlo iz maksimališkega vira, datirano ponedeljek 12. nov.

30,000 Letov podpira upornike.

Haparanda, Švedsko, petek, 16. nov. — Iz Petrograda v Haparando dospelo poročilo kaže, da je bil prvi minister Kerenskij poražen, ker so letske čete, broječe 30,000 mož, prestopile na stran maksimalistov. Moč maksimalistov v Petrogradu je bila baje ojačena.

Japonci beže iz Sibirije.

Tokio, 17. nov. — Hudi izgredi se vrše v več sibirskih mestih vsled zadnjega ruskega vstanka, kakor brzojavljajo danes semkaj iz Vladivostoka in Harbina.

Mnogi Japonci bežijo iz Sibirije in se vračajo v svoje domačije vsled zmešnjave.

Donski kazaki samosvoji.

London, 17. nov. — Donski kazaki so ustanovili svojo lastno vlado nad vsem ozemljem severno od Kavkaza med Kaspijskim in Črnim morjem.

Po posvetu v Novo-Čerkasku, glavnem mestu donskega ozemlja, je general Kaledin, hetman donskih kazakov, prevzel polno oblast na donskem ozemlju in ustanovil zvezo s kazaškimi vladami v sosednih ozemljih.

Podpirani po kazakih v pokrajinah Kuban in Astrahan, po Kalmukih v stepah ter pogorskih rodovih v Dagestanu in na črnomorskih brežinah, so donski kazaki ustanovili zvezo samoupravnih enot s skupno zavezno vlado.

Kazaški kongres, ki je zboroval v Kijevu, je prevzel poveljstvo tamkaj ter je takoj prijel ukrajinski sovet in zatrl boljševike.

Nič sočutja za Kerenskega.

Nikjer med potovanjem iz Kavkaza v Petrograd ni poročevalec "Daily Telegraph-a" slišal niti besede sočutja za prvega ministra Kerenskega. Izobraženi potniki, ki je govoril ž njimi, pravi v brzojavki iz Petrograda v ponedeljek, so razgorčeni nad Kerenskega ohlapnostjo v dovolitvi agitacije boljševikov in vojaki so bili razsrjeni, ker je bil prvi minister nezmožen vzdržati oblast in red.

Maksimalisti razcepljeni.

London, 18. nov. — Reuterjev petrograjski poročevalec pravi v nedeljski brzojavki, da so se maksimalisti razcepili. Ministri za notranje stvari, poljedelstvo in zaloge so odstopili, ker smatrajo, da je sestava koalicijske sociališke vlade bistvena zahteva. Več drugih opravnikov, pravi poročevalec, podpira njih mnenje. M. Zenovjev, sodrug Nikolaja Lenina, in M. Kamenev, podpredsednik delavskih in vojaških delegatov, in trije drugi člani maksimališkega osrednjega odbora petrograjskih delavskih in vojaških delegatov so tudi odstopili iz istega razloga.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 19. nov. — Prihodnjo nedeljo se prične naša cerkvena veselica (fair). O tem poroča naš "Cerkveni Glasnik" sledeče:

Cerkveni fair se bode pričel v nedeljo dne 25. novembra in se bode nadaljeval v ponedeljek, torek, sredo in četrttek zvečer: dne 26., 27., 28. in 29. novembra. Naša mlada dekleta in ravno tako tudi naše žene so že pridno na delu z razprodavanjem številk za razne dobitke, katere so darovali dobrotniki in dobrotnice župnije Sv. Jožefa. Tudi šolska mladina se trudi za dober vspeh pri našem fairu in kakor pridne čebelice znašajo "nikelne", katere sprosijo od svojih starišev, sorodnikov, znancev in prijateljev.

Kontest med Mr. Math Golobič-em in Mr. Jos. Slapničar-jem vzbuja splošno zanimanje v celi župniji in lepo bi bilo, da bi njima pomagal vsak faran z malim darom, ker se sama toliko trudita za cerkev Sv. Jožefa.

Kontest med Miss Mayme Stefanich in Miss Frances Čulik za diamanten prstan pa vzbuja veliko zanimanje med našimi mladenči in dekleti in vsi se trudijo za zmago za jedno ali za drugo stranko.

Zgoraj omenjeni se trudijo na poseben način za cerkveni fair in to je težko delo, ki vzame veliko časa in tudi marsikako grenko besedo morajo slišati ti delavci in delavke pri svojem delu za cerkev Sv. Jožefa.

Kako pa naj pripomorejo k dobremu vspehu cerkvenega faira drugi farani, kateri nimajo časa za tako posebno delo? Vsak faran lahko pomaga s tem, da pride na fair in se pozabava v domači družbi. Za dobro zabavo je preskrbljeno in nobenemu ne bode žal, ako se vdeleži cerkvenega faira in potroši nekaj "nikelnov" za svojo cerkev. Nobeden ni prisiljen zapraviti veliko denarja; vsak naj potroši le toliko, kolikor mu pripuščajo njegove razmere in dober izid bo zagotovljen.

Vsakdo naj sklene: "Jeden večer moram iti na cerkveni fair!"

— Iz bolnišnice sv. Jožefa. Rev. J. Plaznik nam poroča: Mrs. Mary Stonich, soproga trgovca g. George Stonicha, zapusti bolnišnico danes (ponedeljek), popolnoma ozdravljena. — Marljivi cerkveni kolektor g. Jos. Mejaški je zapustil bolnišnico v soboto.— Tako tudi rojakinja Johana Juršinovič, 1409 N. Hickory st. — Mladi Joe Gornik je v bolnišnici od četrttka in ima vročinsko bolezen. — Steve Klobučar, 203 Ruby st., se počuti bolje. — Od četrtka je v bolnišnici rojak Martin Mirt, ki je zbolel vsled ostarelosti.

Dr. Ivec nam poroča: Ga. Mary Ferkul, 1413 Washington St., Gary, Ind., je bila operirana na trebušnem izrastku dne 17. okt. in je šla ozdravljena domov dne 10. nov. Bila je zelo nevarna operacija. — Anton Pikot, 1527 Union St., Chicago Heights, je bil operiran na kili dne 20. okt. in je šel ozdravljen domov 12. nov. — Peter Martinec je bil operiran na roki za zastrupljenjem krvi 24. okt. in je okreval te dni. — G. Anton Kastello, La Salle, Ill., je bil operiran za kilo dne 7. nov. ter četverimi izrastki (tumors) na roki in nogi, bo šel kmalu zdrav domov. — John Zuvičič, 1123 N. Bluff st., je bil operiran na levi roki za zastrupljenjem krvi 14. nov. in mu je boljše.

— Mlademu Franku Juričič, sinu rojaka Martina (in ne Mihaela) Juričič, ne bodo odrezali noge, ker je taka operacija nepotrebna.

— Barba Babič, 616 N. Bluff st., si je levo roko zlomila v rami dne 9. nov. Zdravi jo doma dr. Ivec.

— G. Anton Kastello, naš rojak in mirovni sodnik iz La Salla, Ill., ki je bil dne 7. t. m. operiran v jolietski bolnišnici sv. Jožefa, kjer še zdaj leži, je prejel sledeče pozdravno pismo: "La Salle, Ill., dne 15. nov. 1917. Mr. Anton Kastello, Bolnišnica sv. Jožefa, Joliet, Ill. Cenjeni sobrat: — Kot ustanovitelju društva sv. Družine št. 3 D. S. D. si štejemo v dolžnost, da Ti pošljemo svoje stotere pozdrave ob uri Tvoje bolezni. S srčnim sočustvom vred s Teboj, Ti prisrčno želimo skorajšnjega okrevanja in skorajšnjega povratka v našo sredo. Dal Bog, da se prej ko slej uresničijo te naše in Tvoje iskrene želje! Sprejmi prisrčne pozdrave od Tvojih prijateljev in društvenih sobratov. Na skorajšnje svidenje! — (Podpisani) Anton Štrukel. John Jerich. Frank Mišjak."

— Mr. Frank Oblak, zastopnik Slovenskega Ilustrovanega Lista, ki je začel izhajati nedavno v Pittsburghu, Pa., se je mudil zadnji teden v Jolietu in si je ogledal tudi tiskarno A. S.

— $1,360.91 so nabrali v Jolietu za nakup božičnih daril, ki se pošljejo vojakom iz tega mesta in okraja v razna vežbališča Združenih Držav.

— Nobenih dobrovoljnikov v starosti od 21. do 31. leta ne bodo več sprejemali v armado Združenih Držav po 15. dec. t. l.

— Gospodinje, varčujte!

— Vojaškonaborne komisije za mesto Joliet in okraj Will so dovršile svojo razvrstitev (klasifikacijo) 2,485 moških v starosti od 21 do 31 let, da izberejo izmed njih drugo kvoto potrjencev. Skupno število registriranih oženjencev je 1,021, a samskih 1,464. K zdravniški preiskavi je bilo te dni pozvanih iz drugega distrikta 337 oženjencev in 462 samskih, skupaj 799 moških.

— Pisma v jolietskem poštnem uradu imajo: Binkoc Kattie, Krickovič Jovo.

— Ob priliki ženitovanj, krstov, pogrebov in drugih slučajih, ko potrebujete avtomobil, se oglasite pri meni, ki imam 7 passenger limousine-avtomobil za vse potrebe. Chicago tel. 2575, N. W. Phone 344 — A. Nemanich, Joliet. Adv.

Anaconda, Mont., 13. nov. 1917. — Le za mamo srce bije, — mamo išče le oko. — V mami le ljubezen klije; — mamo usta kličejo. (Iz "Pesmarice".)

Kdor je prebral gornje vrstice, gotovo je uganil namen mojega današnjega poročila.

Dne 29. sept. t. l. je umrla tukaj Katarina Gergurič, stara 48 let, roj. v Kukovem Dolu na Hrvaškem. Tukaj zapušča moža in sedmero otrok v starosti od 5 do 25 let.

Ni mogoče opisati prizora, ko se kopica otrok zbere pri odprti jami, kamor devajo njih najdražje, najljubše in najmilejše na svetu — njih mater. Njih jok in britkosti pretresejo najtršje srce.

Največji vtis na človeka pa dela najmlajša, petletna hčerka gori omenjene matere, ki vedno išče ter išče svojo preljubo mamico. Nekdo ji je ponudil candy, pa je rekla: "Jaz nečem candy, jaz hočem svojo mamo." Opazovali so jo in videli, da je šla sama jokajoč na pokopališče na materin grob, in ko se je vračala še bolj jokajoč:

Mame ni — le mame ni —
Oh, mame od nikoder ni...

Vsak jo pomiluje, ali drage ji matere nihče nadomestiti ne more. Kdo dvomi, da ravno na tej deklici se morebiti uresniši nadaljevanje zgornje pesmice, ki se glasi:

Tam na grob ji venček dene,
venček rožic lep, cveteč;
z vencem deklica povene,
nihče ju ne loči več.

M. Šuklje..

Anaconda, Mont., 13. nov. 1917. — Ker so mnogi Slovenci zapustili Montano zaradi štrajka in gotovo bi radi znali, kako je sedaj, zato naznanjam:

Rudokopi v Butte-u delajo nekako napol. Eni še štrajkajo, v upanju, da vendar enkrat zmagajo, toda njih število se z vsakim dnem krči. Pripoznati se mora, da s štrajkom so začeli v najprimernejšem času, toda uspeha nimajo, ker je vedno dovolj "skebov". Da bi dobili sedaj vse, kar zahtevajo, je zelo dvomljivo. Družba, ki ima ogromne dobičke, je sicer dala primerno visoko plačo, toda le začasno. Ko se ji bode zljubilo, lahko plačo zmanjša in to bo največji poraz za delavce, ker zdaj so cene živil najvišje, ko bo pa manja plača, se ne bojo skrčile. Zato bi bilo popolnoma pravilno, da družba privoli v zahtevo delavcev, ki zahtevajo stalno — enako plačo, toda kapital je "boss".

Anaconda-topilnica obratuje s pol paro, to pa zaradi pomanjkanja rude. Plača je vsak teden in to ni zopet po volji mnogim "krasoticam", ker trdijo, da njih "ta stari" vselej preveč zapije, ko gre po "pedo". Tu res velja pregovor, da vsem ljudem niti Bog ne more vstreči. **Isti.**

Ely, Minn. — Naš častiti vladika James McGolrick nam je poslal Rev. F. Mihelčiča, kot pomočnika našemu Msgr. Jos. F. Buhu. Ta novica je vse župljane vzradostila, posebno Slovence, a še bolj pa šolsko mladež. Zastopnik prvega slovenskega lista v Ameriki Vam kličem: Dobro došli v našo sredino! Bog blagoslovi Vaše delo Gospodovega vinograda v našej župniji!

— Naš oratar g. John Prešern je pred par tedni podlegel zelo opasni bolezni za revmatizmom na eni strani telesa.

— V Shipman-bolnišnici se nahajata težko bolni rojakinji Marija Horvat in Marija Pluth.

— Iz Black Baer, Idaho, se nam poroča od Mrs. John Rožich, da je njen soprog John že par tednov v bolnišnici.

— Poročila sta se tukaj g. Marko Vukelich z gdč. Ano Kasunič. Želimo jima veliko blagoslova.

— Starišem John in Marija Štrukelj poprej Sašek so krstili prvorojenčka za Janeza. Starišem John in M. Glavan tudi sinčka za Francka.

Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn., 12. nov. — Pa je bilo fletno na veselici dne 21. okt. tukaj v lepej mestnej dvorani Auditorium, katera je bila natlačena omenjeni večer zadovoljnih poslušalcev. Točno o polu 8-mih so otvorile veselico mlade 5- in 6-letne deklice s pozdravno pesmico, katero so tako navdušeno popevale, da je bilo veselje poslušati in so se poslušalci čudili, da zamorejo tu v Ameriki rojene deklice, ki obiskujejo le angleške šole, tako razločno in milo zapeti v slovenskem jeziku.

Po pozdravni pesmi je nastopila ga. Angela Pregled iz Gilberta in je deklamovala tako navdušeno ganljivo in pomenljivo pesem "Vojakova nevesta", da je bil marsikateri poslušalec do solz ganjen, ko se je zamislil v resnične prizore, ki so se odigravali v resnici v starej našej domovini pred par leti in se odigravajo še danes. Mili, objednem pa razločni izgovor besed je jako dopadel. Pesmi primerna je bila tudi starokrajska oprava, ki je še bolj živo vzbujala žalostne spomine.

Nato je sledila igra "Pravica se je izkazala", katero so vsi igralci prav povoljno igrali. Igra je sama ob sebi zelo poučljiva, objednem pa tudi šaljiva in zaradi tega tudi zelo kratkočasna. Naši igralci pa so dostavili še vsepolno šaljivih dostavkov, kar je vžitek še toliko bolj povekšalo. V igri se je pokazal zopet nam že znani šaljivec Anton Zevnik iz Sparte kot pravega mojstra v šaloigrah. Njegova oprava kot berača, njegov neustrašeni nastop rejenemu krčmarju nasproti je zelo ugajal. Njegove pikre besede so bile jako primerne njegovej ulogi. Za njim pa ni nikakor zaostal krčmar fant Frank Strah iz Sparte, ki je prav dobro "pogruntal" ulogo rejenega in po premoženju noč in daa koprnečega krčmarja. Njegova pesem, ki jo je tako navdušeno popeval, je bila povod splošnemu smehu radi besed tako pomenljivih, objednem pa smešnih.

Kaj mojstersko sta jo pogodila, tudi mlada, zvita študentčka Peter—Ignac Strah iz Sparte in Pavel — Mike Prebilič iz Eveletha. Njuna veselost, njuno urno kretanje, njune navdušeno pevane šaljive študentovske pesmice, vse je bilo ulogam primerno in prav dobro izpeljano. Ugajal nam je posebno krepak in razločni izgovor besed Ignaca Straha, katerega je pač vsak lahko zastopil, če je bil še tako daleč oddaljen od odra.

No, pa naš Abraham — g. Anton Nemanič in pa njegov tovariš Jajteles Izak — Frank Kotnik, ta pa sta morala človeka pripraviti v smeh, če bi bil še tako resen. G. Ant. Nemanič kot znan izvrsten šaljivec je tudi v tej igri pokazal, da je vstvarjen za šaljive prizore. Njegovo bolj malo, a čepasto truplo, njegova judovska oprava, njegov nagli izgovor, kako izvrstno se je podal njegovej ulogi! Ko je začel razkazovati svojo robo in jo razkladati po mizi in jo hvaliti z židovsko zgovornostjo, se je moral pač vsak zasmejati. Še več smeha pa je bilo, ko se je ubogi Abraham tako neusmiljeno zvijal pod udarci dijaka Petra in tulil, da je bila groza. Res bolje bi ne mogel pogruntati uloge, kakor jo je g. Nemanič. Pa tudi Izak nam je dopadel radi hitrega kretanja in nevošljivosti nasproti Abrahamu.

Pa tudi ostala dva igralca, Janez — Jožef Kokelj in France — John Fugina sta primerno dobro igrala. Janez je prav dobro posnemal Korošca, France pa zvitega "Poljanca" v izgovoru in obnašanju.

Naslednja točka pa je dosegla višek zabave in smeha. Nastopil je namreč mož — fant Povše iz Elbe in njegova sitna žena — Angela Pregled in njun sosed — Anton Zevnik. V nepopisljivo smešnem prizoru nam je pokazal mož, kako znajo možki, ki so pod komando žen, štruklje peči. Celi prizor je bil tako šaljiv, da ni bilo smehu ne konca ne kraja, in marsikaterega poslušalca je še drugi dan trebuh bolel od smeha. Da, "ti so jo pa pogruntali", tako se sliši še danes po naselbini okrog. Želimo še večkrat videti tako šaljivih prizorov.

Po tem prizoru so zapele zopet večje deklice lepo pesem "V hribih se dela dan", nato pa dečki kot vojaki oblačeni ono pomenljivo vojaško pesem "Oj ta soldaški boben..." Obe pesmici so poslušalci napeto poslušali.

Tako smo preživeli večer v lepej zabavi in želimo le, da bi nam društvo "Krščanskih mater" zopet kmalu kaj jednakega priredilo. Gotovo se bodo zopet kakor to pot radi vsi udeležili zabave, udeležili pa tudi sorojaki iz sosednih naselbin. **Rojak.**

La Salle, Ill., 14. nov. 1917. — Cenjeni urednik! Prosim, da sledeče natisnete:

Tukaj v naši naselbini se pridno pripravljajo na fair ali veselico, katero priredijo vsa katoliška društva v korist nove slovenske cerkve sv. Roka v La Sallu. Veselica se vrši v Math. Kumpovih prostorih od 10. ure dopoldne na Zahvalni dan in se konča v soboto 1. dec. ob 12. uri ponoči. Torej Vas vse vljudno vabimo, da nas obiščete na tridnevni veselici, posebno rojake iz DePue, Oglesby in drugih okolišnih naselbin. Pokažite, da ste verni sinovi Slovenije in katoliške Cerkve in tudi v dejanju pomagate dobri stvari. Resnica je, ako bi vsi Slovenci v La Sallu in v okolici pomagali in prispevali kakor nekateri izmed njih, ne bi bilo treba prirejati toliko veselic in druzega kolektanja. Vsi smo prišli kot verni katoličani sem, a zdaj poglejmo, koliko je odpadnikov! Torej vsi na dan, kar je Vas katoliško zavednih mož in žen, kakor tudi fantov in deklet. Pokažite, da Vam je pri srcu napredek naše fare! Veselični odbor Vam bo vse potrebno preskrbel, bodisi pijače in prigrizek. Za mladež bo preskrbljena izvrstna slovenska godba, kakor drugih zabav bo v izobilju. Predvsem bodo nastopali naši vrli pevci "Slovenije" ter jim že naprej kličemo: Hvala! Na svidenje Vam kliče **John Pražen.**

La Salle, Ill., 17. nov. — Čas se pomiče naprej, za njim pa prihaja bodočnost, katera prinese s seboj slabo in dobro. Dan 25. nov. t. l. se bliža. To je dan, katerega lasalleški Slovenci pričakujejo z vso nestrpnostjo! Saj ga pa tudi lahko!

Takih dnevov se malo doživi v tej naši novi domovini. Kdor ljubi svoj narod, ta ljubi tudi njegove običaje. Trud, ki ga imajo naši slovenski pevci, predstavitelji dramatike, je nepoplačljiv. Koliko večerov se potrati pri pevskih vajah in učenju iger, in da to ni posebno prijetno za delavne ljudi, zna vsak! To vidite, je **ljubezen do naroda!** To je boj za **naš** narodni obstanek! Zatorej slava slovenskim pevcem, slava slovenskim "dramatikarjem"! — Naše somišljenje jim pa najbolj pokažemo s tem, da se ob priliki prireditve kake predstave vsi udeležimo, od prvega do zadnjega! Kajti od nas — je odvisen njih napredek!

Zato vsi na plan od daleč in blizu dne 25. novembra, to bo prihodnjo nedeljo.

Kajti ta dan bo poseben dan: ta dan pridejo naši dobri sosedje, "Jolietski slavčki" na pomoč, da tako združeni pokažejo svojo umetnost slov. javnosti, po sledečem programu:

1. Odlomki iz opere **"Cornevillski zvonovi"**, vprizori dr. sv. Cecilije iz Jolieta pod vodstvom gospe A. Nemanich in gdčne. M. Nemanich.

2. Pevski koncert, mnogo krasnih pevskih točk. Pojo zbori dr. sv. Cecilije in dr. "Slovenije".

3. Dr. "Slovenija" priredi tudi igro **"Dr. Vseznal"**. — Predstava samo ena in se vrši v nedeljo dne 25. nov. t. l., pričetek točno ob pol 8. uri zvečer, v irski dvorani sv. Patricka na 4ti in Marquette cesti, nasproti irske cerkve.

Dvorana je zelo pripravna za tako obširno prireditev in bo tudi dostopna vsem Slovencem, kakor tudi drugorodcem, kateri bodo vabljeni.

Na svidenje v nedeljo dne 25. novembra v dvorani sv. Patricka.

Član "Slovenije".

Argentinsko grozdje in pomaranče.

Iz Argentinije je bila za poskušnjo odposlana v New York množina grozdja in pomaranč. Pošiljatev je prevozila 1200 kilometrov v ledenih zabojih do Buenos-Aires, kjer so jo naložili na parnik in od tu prepeljali v New York. Poskušnja se je dobro obnesla.

DR. JANEZU EV. KREKU V SPOMIN.

Naznanili smo zadnjič žalostno vest, da je zaspal v Gospodu pred kratkim dr. Janez Ev. Krek, eden najboljših sinov naše mile majke Slovenije, strašno prizadete po evropski vojni. Umrl je dr. Krek že dne 10. oktobra, zadet od srčne kapi, kakor poroča "Jugoslovenski Svijet" z dne 17. t. m. Njegove smrti se z žalostjo spominjajo vsi slovenski listi v Ameriki, kajti vsi čutimo, da je mater Slovenijo zadel najhujši udarec s smrtjo najboljšega voditelja slovenskega naroda ob najusodnejšem času. V njegov spomin hočemo najprej ponatisniti lepi članek, ki ga je prinesel "Jugoslovenski Svijet" in ki se glasi takole:

Ob smrti dr. Janeza Ev. Kreka.

Globoko nas je potrla vest o smrti za prebujo in napredek slovenskega naroda nad vse zaslužnega moža, ki je posvetil v zadnjem času vse svoji moči za priboritev svobode in zedinjenja Jugoslovanov — dr. Janeza Evangelista Kreka. Z njim smo izgubili Slovenci in Jugoslovani najboljšega zagovornika naših teženj in najbolj aktivnega predbojevnika, moža kremenitega značaja, ki je vedno zagovarjal in branil pravico in resnico.

Zaslug dr. Krekovega delovanja ne more nihče tajiti, kajti dr. Krek je bil eden najmarkantnejših oseb v slovenskem političnem, gospodarskem in socijalnem življenju. Celo oni, ki se ni strinjal z njim v idejah, mora priznati, da je zbudil dr. Krek v najširših krogih živahen socijalni in politični čut, ustvaril med Slovenci močno zadružniško gibanje in podal narodu mnogo velikih misli. Z neumornim delovanjem je veliko dosegel za povzdigo Slovencev ter mnogo pripomogel, da so tudi narodni nasprotniki spoštovali naš narod.

Nad vse gotovo je, da bo znal slovenski narod po vojni ceniti njegove velike zasluge. Posebno hvaležnost pa mu bo ohranila Slovenska Ljudska stranka, katera se mu ima zahvaliti, da se je tako ukoreninila med narodom in se povspela do take višine. Podlaga Slov. Ljudske stranke je Zadružna Zveza, katera šteje nad 1000 društev kot članov, in ta ogromna organizacija je dr. Krekovo delo. On je bil duhovni vodja stranke, on jo je povzdignil in obvaroval propada, dasi ga je dr. Šušteršič v zahvalo svojemočno vrgel iz stranke, on se je boril za pravico in proti onim, ki so si prisvajali vso oblast in delali le iz osebnih koristi. Naravno je tedaj, da je bil trn v peti dr. Šušteršiču, slovenskemu avtokratu, ki je celo prepovedal ob Krekovi petdesetletnici vsako slavje in izdanje brošure, ki je izšla radi tega šele 15 mesecev pozneje, toda kljub temu ni mogel preprečiti, da ne bi stala skoro vsa duhovščina in cel narod za dr. Krekom.

Kot profesor bogoslovja je ob vsaki priliki pokazal, da spoštuje tudi svoje nasprotnike po mišljenju, po verskem in političnem prepričanju, ter zagovarjal pred svojimi stanovskimi tovariši njih resnici odgovarjajoča izvajanja in koristno delovanje. Tako se je skoro direktno potegnil v dunajskem državnem zboru ob znani Wahrmundovi aferi za splošno obsojevanega profesorja, letos v juniju pa je izjavil zopet v dunajskem parlamentu, da je treba delovati skupno s socijalnimi demokrati za odstranitev narodne mržnje in povzdigo domovine, sploh povsod, kjer je treba braniti pravico in resnico.

V najvišji meri pa si je zagotovil hvaležnost naroda s svojim delovanjem za narodno stvar. Kot član Jugoslovanskega kluba v dunajskem parlamentu je bil eden najagilnejših zagovornikov znane deklaracije ter je s svojo stvarno in uničujočo kritiko avstrijskih razmer zrušil Clam-Martinica. Z vso silo se je zavzemal prav do zadnjega časa, ko je v družbi dr. Korošca prepotoval jugoslovanske dežele, pozivajoč narod k složnemu in odločnemu delovanju, za edinstvo in osvoboditev Jugoslovanov. Neustrašeno in jasno je izpovedal, da mora zedinjenje priti, pa naj se vlada še toliko temu protivi: **združili se bodo, pa naj si bo tudi proti njeni volji in izven njenega območja.** S tem je pokazal, da **priznava program Jugoslovanskega Odbora, s katerega člani se je pred njihovim odhodom posvetoval in bil pozneje z njimi v stiku.** To pa je obenem tudi dokaz, da se je **najmanj** on kot vodja Slovencev strinjal z delovanjem Odbora, propagirajoč idejo zedinjenja in osvoboditve.

Da seznani zunanji svet z jugoslovanskimi razmerami, je izdal lani knjižico: "Die Slovenen und Kroaten", ki pa je bila v Nemčiji in Avstriji zaplenjena. V njej opisuje gospodarske in politične razmere na jugu dvojne monarhije, obenem pa indirektno dolži vlado, da ne dovoli Jugoslovanom sred stev, da bi izkoristili svoje naravne zaklade in se povzdignili gospodarsko in politično. Knjižica je bila pozneje prestavljena v francoščino ter vzbudila povsod največje zanimanje. Poleg tega je tudi ponovno razlagal v raznih listih jugoslovansko vprašanje.

Usoda mu ni dovolila, da bi mogel videti in uživati sad svojega neumornega, nesebičnega in požrtvovalnega delovanja. Spominjal pa se ga bo ves narod, ko bode zedinjen in osvobojen, ter mu ohranil v svojem srcu večen hvaležen spomin. Slava njegovemu spominu!

(Konec pride.)

Poskusite Novo Pivo
Old Lager
V STEKLENICAH
Je BOLJŠA in okusnejša pijača, kot katero drugo pivo.
IZDELUJE GA
Joliet Citizens Brewing Co.
Oba telefona 272
Dobite je vseh boljših salunih v Jolietu

Union Coal & Transfer Co.
515 CASS STREET, JOLIET, ILL.
Piano and Furniture Moving
Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod
Ustanovljen l. 1895.

Anton Nemanich in Sin
1002 N. Chicago Street
Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.
Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in mrtvaške vozove in kočije.
Na pozive se posluži vsak čas ponoči in podnevu.
Kadar rabite kaj v naši stroki se oglasite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.
Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik....GEO. WESELICH, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, Woodruff Road, Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....JOHN PETRIC, 1202 N. Broadway, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12 Tenth St., North Chicago, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 W. Washington St., Ottawa, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
JOHN JERICH, 1026 Main St., La Salle, Illinois.
JOHN J. ŠTUA, Box 66, Bradley, Illinois.

GLASILO: AMERIKANSKI SLOVENEC, JOLIET, ILL.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem glavnega odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

Zadnja kmečka vojska.

ZGODOVINSKA POVEST IZ LETA 1573.

Spisal August Šenoa. — Iz hrvaščine poslovenil L. J.

(Dalje.)

Jana dvigne oči in pogleda Zofijo s tako žalostnim pogledom, kakor da ji poka srce.

"Moram vam povedati, gospodična," izpregovori ihteča, "zato sem tudi prišla. Imela sem se omožiti — —"

"Omožiti? S kom?"

"Z Jurijem Mogajičem, svobodnim kmetom iz Stubice."

"No, in?"

"In — in — oh — vse je propalo. Gospod Tahi ga je vtaknil ponoči v vojake. Nobenega glasu ni od njega. Morda so ga ranili, morda je, moj Bog, mrtev, mrtev," in deklica si pokrije z rokama obraz in zaihti na glas.

"Ali ti je mladenič drag?"

"Ali mi je drag? Oh! Za Bogom najdražji na svetu. Vi tega ne veste vaše srce še ni našlo dragega — — —"

Zofija nalahko zadrhti in zardi.

"Tega ne ve nihče, komur ni prišlo v srce. Tudi jaz nisem vedela; vedno sem mislila, da se ljudje ženijo iz navade. Ali sedaj, ko sem ga izgubila, sedaj vem, kako je, ako priraste k tvojemu srcu moška glava, da ne moreš ne jesti, ne piti, ne delati, ne spati in ne moliti, ne da bi mislila na njega. Moj Bog, moj Bog! Kaj sem li zagrešila, da je ravno mene zadela mesto sreče tolika nesreča. Oh, sestrica moja," zaječi Jana, spozabivši se popolnoma in prime Zofko za roko, "ako veruješ v Boga, pomagaj mi! Sestra si mi po mleku, gosposka hči. Iskala sem te na Susjedu — a nisem vas našla, plemenita gospodična. K vaši materi si nisem upala iti, ker je gospa stroga, a jaz sem sirota. Nobenega drugega iz gosposkega rodu nimam razen vas. Prišla sem torej semkaj. Rotim te, osvobodi mi ga. Stori to onemu mleku na ljubo, ki si ga pila. Pomagaj mi, ker me drugače uniči žalost. Kadar enkrat občuti tvoje srce, kar je srcu drago, tedaj boš izpoznala, kako zelo je moje srce nesrečno in revno."

Jokaje nasloni Jana glavo na prsi Zofki, in ta jo privije sebi. Solza stopi v oko mladi plemkinji in gladeč z roko Janino čelo, jo prične tolažiti:

"Ne jokaj, sestrica, umiri se! Lahko si predstavljam, kako se ti je kruto trnje zabodlo v srce, kako te to boli. Težko je, ko te moram pomilovati. Storila bom, kar je v mojih močeh. Idi pojdiva v grad. Povedati hočem to gospodu podbanu, on ti najlažje pomaga. Ali ni res, da lahko pomaga, gospod Milič?" se obrne proti mladeniču, ki je ganjenega srca gledal ves ta prizor.

"Lahko pomaga," odvrne plemič, "in mora. Janinemu ženinu se je zgodila krivica. Verujte mi, pri mojem poštenju, tudi jaz se hočem pobriniti za to siroto."

"Hvala vam, gospod Milič," reče mladenka, in iz solznih oči ji seva vsa miloba deviške duše.

"Ne vsprejmem te hvale, gospodična," odvrne mladenič vznemirjeno plaho, "hudo je na svetu, da se rode take grdobe kakor je Tahi, grdobe, ki jim nesreča drugih dela največje veselje. A sreča je, da se dobe tudi poštena srca, ki se zavedajo svojih dolžnosti, da lajšajo nesrečo drugih, služeč samo božjemu zakonu, zakonu ljubezni. Ostanite zdrava, gospodična!"

"Ne greste z nama v grad?" vpraša bojazljivo Zofija.

"Ne morem," odvrne mladenič, "doli v vasi me čaka sluga s konjem. Jutri zjutraj moram biti v Zagrebu, a moram še marsikaj urediti na svojem posestvu."

"Pa z Bogom, gospod Tomo," reče gospica s tihim glasom in poda obotavljaje se mladeniču roko. Tomo jo stisne, prvič v svojem življenju. Zadrhti, kakor da se ga je dotaknila strela. Vroča kri mu zavre, mravljinci mu zagomaze po telesu. Tu je stal nepremičen, kakor da ima noge zakopane v zemljo, in stoječ je gledal v te dekličine oči, boječ je stiskal to malo, mehko ročico, kakor da drži z rokama pismo svojega zveličanja.

Mala roka je drhtela, drhtela je tudi Zofija s sklonjeno, v stran obrnjeno glavo. V očeh ji je sevala neka neobičajna, tajinstvena svetloba, kakor zvezda danica skozi temno meglo, na licu ji zardi žar, kakor pomladanska roža, a ustnice se ji premikajo, kakor da šepeče molitev.

"Z Bogom!" zašepeče deklica, a ne odide.

"Z Bogom!" se izvije glas iz prs mladeničevih.

Polagoma vzdigne deklica oko, pun-čica ji čudno zablišči, na obrazu se ji menjava radost in žalost, pa reče tiho, zelo tiho:

"Z Bogom! Pridite skoro, pridite — jutri!" reče in mu odtegne roko, prime Jano in pohiti brzo proti gradu. Vse se je vrtelo pred njo, nebo in zemlja sta se strnila in ihteč je rekla Jani:

"Sestrica, čutim, čutim, kako zelo si nesrečna."

Ravno hoče zaviti v drevored, kar stopi pred njo iznenada gospa Marta.

"Odkod prihajaš, sestra?" vpraša Marta, "že dolgo te iščem po vrtu."

"Pripeljala sem," odvrne Zofija zmedeno, "Jano — siroto — —"

"Jana," reče Marta, "idi naprej proti gradu, kmalu prideva za teboj."

Ko se je bila kmetska deklica nekoliko oddaljila, vpraša Marta resno:

"Zofija, kaj je s teboj?"

"Ni — ni — nič," jecelja Zofija.

A Marta reče ostro in kratko:

"Ti ljubiš mladega Miliča?"

Zofija ne reče ničesar, ampak razprostre roke, se vrže sestri na prsi in zaječi z glasnim jokom:

"Sestra, draga moja sestra!"

Marta prime prepadeno deklico za roko ter jo pelje molče v grad.

* * *

Bilo je že precej pod večer. Dnevna svetloba je slabo razsvetljevala dvorano mokriškega gradu, kjer se je posvetovala pri dolgi mizi družba hrvaške gospode, starci in zreli možje. Živi, ognjeviti ljudje, izkušeni junaki, včasih siloviti, toda dobrega srca. Na koncu mize je sedel na visokem stolu Ambrož, miren in pazljiv. Brado je imel belo, kakor iz kamena, roke so mu počivale na mizi. Za njim je stal njegov sin Stepko, ognjevit, divji. Oči so mu blodile nemirno po dvorani. Bil je kakor nabita puška, vsak trenutek bi planil. Poleg njega je sanjaril s sklonjeno glavo njegov mlajši sin Baltazar; nedorasel, bled, zaspan, malo je mislil, govoril nič. Turopoljski gospod Vurnovič je gledal, vihajoč si brke, mirno pred-se. Kadar je kdo izpregovoril, pogledal ga je samo z malimi, boječimi očmi, ki so mu gledale izpod čela kakor krtu, a ko je govoril sam, je sekal s svojim bistrim umom kakor z damaščanko. Župnik iz Sv. Nedelje, mož debelega, rdečega obraza in črnih las, se je stiskal v kotu in švigal z očmi kakor ris. Gospod Konjski se je stegoval na svojem stolu, govoril je hladno in lahko, podpirajoč svoje razloge s kazalcem, dočim so se njegovemu svaku, gospodu Kerečnju, možu čveterovoglate zagorske glave, stisnjenega obraza, bleščale njegove mačje oči ter je bolj tolkel s pestjo po mizi, kakor pa umeval stvar. Plešasti starček Fran Mrnjavčič, kratkih brk in dolgega nosa, je potrjeval in pobijal misli drugih samo s tem, da je kimal in odmajeval z glavo, dočim je njegov krepki, bradati tovariš Druškovič kar iz rokava stresal saborske paragrafe. Najbolj besna sta bila krapinjska brata Seklja, oba rjavkasta, oba ljuta risa, ki sta pri govoru mahala z rokama po zraku. Za temi osebami so bili v krogu drugi plemiči, ki so ali stali, ali sedeli, se razvnemali, premišljali, molčali ali vpili.

Naposled konča gospod Ambrož burni pogovor in reče z zvonkim, mirnim glasom:

"Da, plemeniti bratje in gospodje! Jokati bi morali, ako pogledamo ostanke tužnih nam kraljestev. Vse se prepira v njih. Kos za kosom nam trgajo z živega telesa. Kaj smo bili nekoč, kaj smo sedaj? Ni-li največjega junaka, kneza Nikolaja Zrinjskega, nesreča pripravila v obup, se ni-li odrekel že večkrat svoji časti? Evo, preti nam nova nesreča. Turčin se giblje, krši mir. Proklete zapoljske rane se še niso zacelile. A mi se koljemo med seboj kakor volkovi. Čemu? Radi grde sebičnosti. O domovina, kaj si doživela! Peter Erdedi je junak, a ni ban, pravica se ne pridobiva s sabljo. Privlekel se je semkaj tudi gospod Tahi. Naj vam li naštevam njegova razbojništva?"

"Poznamo jih, poznamo!" se odzovejo glasovi.

"Tahi hoče biti," nadaljuje podban, "s pomočjo bana gospodar naše kraljevine, išče si prijateljev in podkupuje slabotne. Naj zavlada Tahi in njegova stranka, pa izgine zakon, izgine pravica, izgine poštenje. Ni-li že teptal zakone? Kmetje nam ginejo, obupavajo. Recite, kar hočete, tudi kmet je ustvarjen po podobi božji, ima dušo in srce. Tare ga turška sablja, bije ga gosposki bič, mori ga glad. Ako se on upre, kje imamo vojsko, kje plug, kje denar, kdo nam otme našo dično domovino? Kaj nas čaka? Turško robstvo. Tahi bi si nič ne storil iz tega, šel bi med Turke in se poturčil; toda mi? Hočemo-li mi izdati domovino v svojo korist?"

"Nikdar!" zagrmijo gostje. Fran Mrnjavčič pa odmaje z glavo.

"Dobro! Naj se začne igra! Zatecimo se do najvišjega sodišča, do deželnega zbora. Pojdite vsak v svoj kraj, poučujte ljudi, recite jim, da so na naši strani Zrinjski in Frankopani, a ko nas pozove ban, prihitimo v Zagreb na zbor, da prisilimo Taha, da se vrne v svojo šomodsko puščavo. Vam je to po volji, kaj sem rekel?"

"Da! Vivat dominus Ambrosius!" zabuči plemstvo.

"Dobro," reče Ambrož, "jaz hočem — — —"

V tem trenotku se odpro vrata na stežaj. V dvorano plane potan, zaprašen in brez sape plemič Ivan Gušič. Vsi ostrme.

"Čujte me, gospodje," izpregovori došlec s težko sapo. "Zjutraj sem šel s Susjeda v Zagred. Imel sem opravkov pri sodišču. Opravil sem bil vse in zavil v krčmo. Bilo je tu za čudo veliko oboroženih ljudi — skoro vsi pijani. Niso me poznali in niso vedeli, da služim gospej Heningovi. Stisnem se v kot. Poslušam, kako kolnejo in pretijo. Napijem pijanemu sosedu in ga vprašam, kaj da je. On mi reče: "Eh, brate, mi smo obanovci. Čez dva dni nas popelje ban zoper tisto staro Heningovo na Susjedu. S seboj vzamemo tudi topove!" — Izmuznem se iz sobe, zajaham konja in evo, javljam vam, da se pripravite, dokler je čas."

"Ha! Izdajstvo!" se razjari plemstvo. Po dvorani nastane hrup.

"Gospod!" zakliče podban Ambrož drhteč, "pred malo dnevi mi je rekel ban, da se ne bo lotil moje tašče, naj gre pravica svojo pot. Poteptal je dano besedo. Na noge, da pozdravimo bana na pol pota."

"Na noge," zakliče plemstvo in se razide iz dvorane.

"Stepko," reče Ambrož, "reci tašči, da pojdem ž njo na Susjed, naj se pripravi; ti pa pripravi mladeniče v tem kraju, drugi gredo z menoj. Sporoči Miliču, naj pride — — —"

Dvorana se je kmalu izpraznila. Noter plane Marta, vsa bleda.

"Kaj je, za Boga?" vpraša.

"Boj, snaha," odgovori podban; "sili opomnila materi zastran Miliča?"

"Sem."

"In kaj je rekla?"

"Rekla mi je: Svojo hčer da bi dala slivarju? Nikoli!"

Ambrož se strese.

"Bomo videli!" reče in poljubi snaho na čelo. "Z Bogom, hči! Treba je iti na delo."

X.

Do onega kota, krer se reka Krapina, tekoča s severa, izliva v Savo, sega zagrebška gora. Ondi, kjer se steza to gorovje do Save, stoji Susjegrad, ki ga je bil dal postaviti kralj Karol Robert že okoli leta 1316. kot "iblajtarski" stolp in v obrambo tega kraja.

Od one noči, ko je gospa Uršula pregnala iz grada Jeleno in Tahove sinove, je bilo precej mirno, slišati je bilo le malo pritožb in ugovorov, vsakdo si je pač mislil, da bo tudi tako ostalo in je hvalil Boga, da je odnesla čez noč voda Tahovo nadlogo. A stara Heningova je bila modra glava in se ni prav nič zanašala na ta gluhi mir. "Ban Peter bo miroval?!" reče stara, "ej stari volk zbira v jami pamet in orožje! Dobro, da vem!" Zaradi tega je pustila Uršula svoje neomožene hčere v Mokricah pri gospej Marti, pregledala je sama vse grajsko zidovje od vrha do temelja, si izposodila od gospoda Ambroža štiri nove topove, kupila trideset plošč svinca, štiri sode strelnega prahu in cel kup sulic iz zrinjske orožarne. Za oskrbnika je postavila plemiča Gušiča, kateremu je dala kot pomočnika Frana Puhakoviča in Ivana Sabova.

Bilo je že pozno ponoči, ko je prebudila glasna trobenta iz okroglega stolpa vratarja Andreja Horvata, ki je smrčal v mali stražarnici pri velikih vratih. Koj potem se je slišal hrup in vpitje. Andrej je skočil na noge, ogrnil suknjo, prižgal luč, šel iz stražarnice, a predno je spustil most, je odprl okence v vratih in zaklical:

"Kdo je?"

"Domačini," se odzove od zunaj Uršulin glas.

Most na verigah je zarožljal in Andrej, držeč v roki luč, je bil popolnoma osupnjen, ko je videl, da krdelo na konjih prihaja na dvorišče; najprej Heningovica, potem gospod podban, gospoda Kerenčenj in Konjski, oskrbnik Gušič, enoindvajset plemičev in okoli štirideset konjenikov z bakljami.

"Andrej!" mu reče gospa in ustavi konja, "zbudi hitro Puhakoviča in Sabova, in tudi župani naj pridejo. Skrbi za te konjenike, kakor najbolje veš. Osedlaj štiri konje. A hitro, fant, potem pa pridi v grad."

Andrej gleda začudeno z zaspanimi očmi, a se istočasno prikloni. Zvest sluga ne vprašuje, ampak sluša. Zapre vrata in stori vse, kar mu je bila zapovedala gospa. Dolgo, skoro do jutra so bila razsvetljena okna na Susjedu. Senče, ki so se premikale semtertja, so značile, da bdi v gornjih prostorih gospoda pri opravkih. Spustili so včasih most na verigah in vsakikrat sta pohitela iz gradu po dva konjenika v razne kraje. Eni čez Krapino proti Zaprešiču, drugi na sever proti Stubici tretji proti Stenjevcu, Andrej v Zagreb po dolgem razgovoru z gospodom Ambrožem.

(Dalje prih.)

RAZNOTEROSTI.

30,000 zaprtih.

Iz New Yorka poročajo: Posebna komisija ima sedaj mnogo dela v New Yorku. Proučuje stanje onih ljudij, ki imajo preveliko žejo, katere posledica je, da pridejo končno v zapor ali pa v blaznico. Ta komisija je nedavno poslala mestni vladi svoje poročilo, ki pravi, da velja pijanost velike vsote denarja vsako leto. Raditega priporoča komisija, da naj se v New Yorku zgradi zavod za pijance, ki bo storil mnogo dobrega. Izvestje pravi sledeče: Preteklega leta so zaprli v New Yorku 29,461 pijancev, ali eno šestino vseh onih, ki so bili tekom leta zaprti v New Yorku. Od teh jih je sodišče 20,000 obdržalo za nadaljno obravnavo in 15,000 jih je moralo v prisilno delavnico ali pa so jih radi pomanjkanja denarja zaprli. Samo v eni bolnišnici v New Yorku so preteklega leta zdravili 7000 pijancev, ker mnogokrat pride v enem letu ena oseba po dvakrat ali večkrat v bolnišnico. Mesto mora za vsakega pijanca plačevati po 75 centov na dan, ko je v bolnišnici, in to velja veliko denarja. Raditega sedaj pijance delijo v tri skupine. Oni, ki pridejo pred sodnika prvič radi pijanosti, se po opominu odpuste. Drugič zasačeni pijanci so kaznovani z denarno globo in one, katere bodo dobili tretjič pijane, pa odpošljejo v poseben zavod na neki farmi.

Skrivnosten dogodek.

Nedavno pride v Londonu eleganten gospod na pošto, napiše na telegrafski blanket nekaj besed, zavije v kuverto in prosi uradnika, naj takoj odpošlje v bolnišnico. Komaj je stopil pismonoša črez prag pošte, že ga ustavi eleganten gospod ter ga povabi, naj sede v elegantno kočijo, v kateri je sedela lepa mlada gospa z malim otrokom v naročju. Ona poljubi dete, položi ga pismonoši v naročje ter izgine. Pismonoša je debelo gledal, toda voz je že kar najhitreje drdral naprej in zato je mislil, da se je elegantni gospod tako dogovoril z uradnikom. V bolnišnici je oddal dete in pismo, ki se je glasilo: "Skrbite za dete do jutri; pisala bodem."

Clemenceau in usmiljenke.

Bivši francoski ministrski predsednik in veliki sovražnik katoliške cerkve George Clemenceau je postal popolnoma drug človek, odkar je bil operiran in negovan v pariški bolnišnici v Bizetovi ulici. Tu so mu stregle usmiljenke in si s svojo ljubeznivostjo in vestnostjo popolnoma osvojile njegovo srce, tako da jih ne more prehvaliti in pozabiti. Ko je bil nekoliko okreval, je vsak dan hodil v samostansko kapelico in krasil oltarje s cvetjem. S sestrami in samostanskim duhovnikom se je po cele ure pogovarjal o verskih stvareh, devici Orleanski i. dr. Potem je bil v Nizzi, odkoder je prednici omenjene bolnišnice v Parizu vsak dan poslal košarico cvetja.

Milijarderjeva hči vzela natakarja.

Hči milijarderja Reddinga v Baltimoru se je poročila z natakarjem Geo. Lamageom, ki je bil znan pod imenom "lepi George". Nevesti oče je mnogokrat rekel, da raje vidi, da se hči poroči z navadnim delavcem, kakor pa s kakim obubožanim postopačem, ki se ponaša s svojimi visokimi predniki. Na natakarja pri tem najbrže ni mislil, vendar je pa kljub temu tudi natakarja prisrčno sprejel kot svojega zeta ter mu izročil vodstvo velike restavracije v Oil City v Pennsylvaniji.

Bolne žene

in dekleta jemljejo Severov regulator. To je vrednostna tonika in pravilno zvana prijateljica ženskih, ki trpe na neredih njihovega spola. To je tonika in lek, ki pomaga hitro in zanesljivo. Cena $1.25 v vseh lekarnah. Berite cirkular, v katerem je zavita steklenica. Če ne dobite Severovega regulatorja v bližnji lekarni, pišite ponj naravnost na W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv. Nov.

KROMPIR.

KROMPIR, BUŠEL PO - - $1.30
HRUŠKE, BUŠEL PO - - - $1.00

Vse vrste grocerije v kantah istotako ceno. — Sveže ribe, funt po 8c.

Kupujte od nas, ki prodajemo na debelo, da si prihranite denar.

Imperial Cotto Sales Co.

116 S. Joliet St. Phone 2885. Joliet.

LOKALNI ZASTOPNIKI(ICE) "A. S."

Allegheny, Pa.: John Mravintz.
Aurora, Ill.:John Kočevar
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math Stefanich.
Bridgeport, O.: Pos. Hochevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupančič.
Calumet, Mich.: John Gosenca.
Cleveland, O.: Jos. Russ in Leop. Kušljan
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Denver, Colo.: George Pavlakovich.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malnerich.
Gilbert, Minn.: Angela Pregled.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Indianapolis, Ind.: Martin Česnik.
Iron Mountain, Mich.: Louis Berce.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans,.: Peter Majerle.
La Salle, Ill.: Anton Kastelo in Jakob Juvanich.
Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Gričer.
Millwaukee, Wis.: John Vodovnik.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg(Cleveland): John Lekan.
Ottawa, Ill.: Jos. Medic.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: George Weselich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Buh.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljanec.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorentz.
Soudan, Minn.: John Loushin.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompare.
Staunbaugh, Mich.: Aug. Gregorich.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Poglajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelich.
Valley, Wash.: Miss Mary Torkar
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Youngstown, Pa.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da se zglasi kdo izmed prijateljev našega lista, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Uprav. "A. S."

NAPRODAJ NA LAHKE OBROKE
4 sobe nova hiša ravno dogotovljena v Stern's Parku. Več pove J. A. Offerman. Phone 4851. 1t

Carl Schreiber

Chicago Phone 3496.

519 Marble St. :: Joliet, Illinois.

SLOVENSKI BARVAR IN SLIKAR.

Barvam poslopja, znotraj in zunaj, ter opravljam vsak posel, ki spada v barvarskega obrta področje.

Obešam stenski papir.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povišati ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobite. Nikar se dajte premotiti z nižjo ceno ničvrednih ponaredb.

Stari, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na **sidro** znamko, na besedo **Loxol** in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekarnah in naravnost od nas. Steklenica za 65c. je koristneja kot pa za 35c. ker obsega več kot dvakrat toliko.

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York

UNIVERSAL Food Chopper

Ako je katera stvar potrebna v kuhinji, je to Universal Food Chopper. Hrani Vam denar in izkoristi ostanke, katere bi inače zavrgli.

Z njim lahko zmeljete, kakor drobno ali debelo hočete, vse ostanke mesa, rib, zelenja, orehe in sploh vse kar hočete.

Prihrani Vam mnogo časa.--- Pri nas ga dobite poceni.

Poehner & Dillman

417-423 Cass St., Joliet, Ill. Phone 119

MALI VITEZ

(PAN VOLODIJEVSKI.)

Zgodovinski roman. Spisal H. Sienkiewicz.

Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski.

(Dalje.)

"Barbka? — Kar ima ta v srcu, ima tudi na jeziku. Sicer pa sem vam že rekla, da božje volje še ne čuti. Bolj jo čuti Kristina."

"Teta!" se oglasi zdajci Kristina.

"Daljši razgovor jim ustavi služabnik z naznanilom, da je večerja že pripravljena. Vsi odidejo v obednico, samo Barbke ni bilo nikjer.

"Kje je gospodična?" vpraša gospa stolnikova služabnika.

"Gospodična je v hlevu. Rekel sem ji, da je večerja pripravljena, pa je dejala, da je dobro, in nato je odšla v hlev."

"Kaj se ji je neki pripetilo slabega? Bila je tako vesela!" reče gospa Makoveška, obrnivši se k Zaglobi.

Mali vitez, ki je imel nemirno vest, reče:

"Skočim po njo!"

In odšel je. Najde jo res za vrati v hlevu, sedečo na otepu slame. Bila je tako zamišljena, da ga niti ni zapazila, ko je vstopil.

Dan se je že nagnil, na obnebju se je razgrinjala zarja ter metala na zasneženo prostranstvo vijoličast odsev. Na obnebju so zatrepetale prve zvezde in prikazal se je mesec v podobi srebrnega srpa. Pot je bila prazna, in le tuintam je srečal vitez voz ter drevil neprestano. Šele, ko je v dalji ugledal Ketlingov dvor, je pridržal konja ter dopustil, da ga je strežnik došel.

Zdajci ugleda pred seboj šibko postavo.

Bila je Kristina Dragojevska.

Volodijevski skoči takoj s konja, ga izroči strežniku, sam pa ji pohiti naproti, še nekoliko začuden, toda zelo razveseljen zaradi tega prikaza.

"Vojaki pravijo," reče, "da je ob večerni zarji moči srečavati razna nadnaravna bitja, ki časih napovedujejo kaj dobrega ali pa kaj slabega; toda zame ne more biti nič boljšega, nego da sem ob tej uri srečal vas."

"Gospodična Barbka!" reče mali vitez, sklonivši se nad njo.

Barbka strepeta kakor prebujena iz sanj ter dvigne k njemu oči, v katerih Volodijevski ves osupel zapazi dve solzi, veliki kakor dva bisera.

"Za Boga, kaj vam je? Vi se jočete?"

"Niti se mi ne sanja o tem!" zakliče Barbka ter skoči po koncu. "Niti se mi ne sanja! To pa je od mraza!"

In veselo se je nasmejala, toda ta smeh je bil le prisiljen. Da bi od sebe odvrnila pozornost, je pokazala na ograjo. Tam je tal konj Volodijevskega, ki mu ga je bil podaril hetman. Rekla je urno:

"Rekli ste, da se ni moči bližati temu konju. Bova videla." In preden jo je Volodijevski mogel pridržati, je že skočila h konju. Divji konj se je jel takoj spenjati na zadnje noge, skakati in napenjati ušesa.

"Za Boga! Utegne vas še ubiti!" zakriči Volodijevski in skoči za njo.

Toda Barbka ga je že otepala z roko po vratu, ponavljajoč:

"Naj me ubije! Naj me ubije! Naj me ubije!"

Konj pa je obrnil k njej široke nosnice, iz katerih je prihajala sopara, ter potihoma razgetal, kakor bi bil vesel, da ga gladi.

X.

Vse mučne noči, ki jih je prebil Volodijevski doslej, niso bile nič proti oni, ki jo je prebil po dogodku s Kristino. Evo, izdal je spomin svoje rajnice, ki jo je bil ljubil; zlorabil je prijateljstvo, prevzel nase nekako dolžnosti ter ravnal tako, kakor ravna človek brez vesti. Drug vojak bi se niti ne bil zmenil za takšno poljubljanje; kar pa se spomina tiče, bi si bil samo zavihal brke, toda Volodijevski je bil zlasti od Aničine smrti sem kaj tankovesten kakor vsak človek, ki ima dušo bolečo in srce globoko ranjeno. Kaj je torej imel početi? Kako ravnati?

Bilo je le še nekoliko dni do odhoda, ki je utegnil vse to pretrgati in dokončati. Ali pa se je spodobilo oditi ter Kristini niti besedice ne reči za slovo in jo pustiti tako kakor nekakšno deklo, ki ji človek ukrade poljub? Temu se je upiralo bojevito srce malega viteza. Celo v takšnem razporu, v kakršnem je bil sedaj, ga je napolnjevala misel na Kristino sladkostjo, in ob spominu na oni poljub se ni mogel ubraniti občutkom razkošja. Sicer pa je vso krivdo jemal nase.

"Jaz sem Kristino pripravil do tega," si je ponavljal z grenkobo in bolestjo, "jaz sem jo zavedel; zato se mi ne spodobi oditi brez slovesa."

"Torej kaj? Izpovedati svojo misel ter oditi kot Kristinin zaročenec?"

Zdajci pa stopi belooblečena postava Anice Borzobogate malemu vitezu pred oči, prav takšna, kakršno je bil položil v krsto.

"To sem si zaslužila," mu je rekla ona postava, "tako me pomiluješ, tako koprniš za menoj. Izpočetka si hotel biti menih ter vse svoje življenje žalovati za menoj, sedaj pa si že izbiraš drugo, še preden je moja duša utegnila prileteti do nebeških vrat. Oh, počakaj, da pridem prej v nebesa ter neham zreti nazaj na zemljo!"

In zdelo se je vitezu, da je nekak krivoprisežnik glede te jasne dušice, katere spomin je bil dolžan častiti in hraniti. Zategadelj ga je obhajala sramota in neizmerna žalost. Sam sebe je preziral ter si želel smrti.

"Anica!" je ponavljal kleče, "do smrti te ne prestanem objokovati, toda kaj naj storim sedaj?"

Belooblečena postava ni odgovorila ničesar, nego se je razpršila kakor lahna megla; zato pa so se pojavile v vitezovi duši Kristinine oči in njene ustnice, z mahom pokrite, in obenem z njimi je prišla izkušnjava, zoper katero se je bedni vitez branil kakor zoper tatarske pušice. Tako je omahovalo srce mlademu vitezu v negotovosti, trpljenju in muki na obe strani. Časih si je mislil, da bi bilo najbolje, iti k Zaglobi ter mu vse povedati in se posvetovati z možem, čigar razum si je pomagal v vsaki zadregi. Saj je bil že naprej videl vse to, saj je vedel že naprej, kaj to pomeni: snovati z ženskami prijateljstvo...

Toda prav to je zadrževalo malega viteza. Spomnil se je, kako strogo je zabičil Zaglobi: "Gospod, ne žalite mi Kristine!" In evo, kdo je sedaj žalil Kristino? Kdo je sedaj premišljal, ali naj jo pusti kot nekako deklo ter odide sam?"

"Ako ne bi bilo pokojnice, ne bi premišljal niti trenutek," reče mali vitez sam sebi, "ne žalostil bi se, kaj še, radoval bi se v duši, da sem okusil to posebnost."

Črez trenutek zamrmra:

"Ponovil bi bil to vesel celo stokrat."

Videč vendar, da ga izkušnjava novič napada, se močno strese ter začne modrovati takole:

"Zgodilo se je. Ker sem že enkrat ravnal tako kakor on, ki ne koprni po prijateljstvu, marveč od Kupida želi pomiritve, torej moram nadaljevati na tej poti ter povedati jutri Kristini, da jo hočem vzeti v zakon."

Za trenutek je osupnil, nato pa je mislil dalje:

"S tem svojim činom opravičim kolikor toliko svoje ravnanje, in jutri se najde za to nova prilika..."

Toda v tem hipu še udari z roko po ustih.

"Fej!" pravi, "bržkone mi ves čambul zlodejev sedi na tilniku!"

Toda misli na snubitev ni opustil povsem. Domišljal si je kar, da pokojnico, ako jo razžali s tem ravnanjem, lahko obenem potolaži z mašami in s pobožnostjo, s čimer ji tudi dokaže, da se je neprestano spominja.

Sicer pa, ako bi se mu ljudje čudili in posmehovali, češ, da je še pred nekoliko tedni hotel od žalosti postati menih, a sedaj že drugič govori o ljubezni, zadene pač sramota zgolj njega, zakaj v drugem primeru bi morala nedolžna Kristina sramoto deliti z njim.

"Torej jutri jo zasnubim! Ne more biti drugače!" reče naposled. Nato se znatno pomiri, opravi večerno molitev, še iskreno pomoli za Anico in zaspi.

Ko se zjutraj prebudi, ponovi:

"Danes jo zasnubim!..."

Toda to ni bilo tako lahko, zakaj Mihael ni hotel razodeti vsem svojega sklepa, nego se je hotel najprej s Kristino pomeniti in potem ravnati, kakor bi bilo treba. V tem pa je že zarana dospel Novoveški in povsod ga je bilo polno.

Kristina je hodila ves dan kakor zastrupljena. Bila je bleda, utrujena; vsak hip je povešala oči in se zardela časih tako, da je bila rdeča celo tja do vratu; časih so ji drgetale ustnice, kakor bi se ji nabirale na jok, pa zopet je bila nekamo zaspana, medla.

Mihaelu ni bilo lahko, da bi se ji bil približal ter ostal z njo na samem. Utegnil bi jo bil sicer izvabiti iz hiše na izprehod, zakaj vreme je bilo lepo, in kdaj drugič je to storil brez zadrege, toda sedaj se ni drznil. Zdelo se mu je, da se vsi domislijo, kaj to pomeni, ter vsi uganejo njegov namen.

Iz te zadrege ga otme Novoveški. Razgovarjal se je bil dalje časa z gospo stolnikovo na samem, naposled pa se vrnil z njo v sobo, v kateri je sedel mali vitez z gospodičnama in z Zaglobo, in gospa stolnikova je dejala:

"Ali se ne bi hoteli odpeljati na saneh? Kar iskre srše od snega."

Volodijevski se hitro skloni Kristini k ušesu ter ji šepne:

"Zaklinjam vas, gospodična, da sedete k meni. Imam vam mnogo povedati."

"Dobro," mu odgovori Dragojevska.

Nato oba z Novoveškim stečeta v hlev in za njima Barbka; črez trenutek je že stalo dvoje sani pred hišo. Volodijevski in Kristina sedeta v ene, Novoveški in "hajduček" pa v druge, in odpeljejo se brez voznikov.

Gospa Makoveška se obrne k Zaglobi in reče:

"Gospod Novoveški je danes zasnubil Barbko."

"Kako to?" vpraša Zagloba nemiren.

"Gospa podključarica levovska, njegova botra, namerja jutri dospeti semkaj ter se dogovoriti z menoj. Gospod Novoveški me je naprosil prilike, da bi deklico nekoliko pripravil na to, zakaj sam spoznava, da mu Barbka ni naklonjena, zato pa bo zaman ves trud in pot."

"In zaraditega ste ju, gospa, odposlali na saneh?"

"Da. Moj mož je velik pedant. Večkrat mi je že dejal: 'Oskrbujem njiju imovino, toda moža naj si vsaka izbere sama. Ako bo pošten, ne bom nasprotoval, najsi bi bila razlika v premoženju.' Sicer pa sta obe že v letih in lahko ravnata po svoji volji."

"A kaj namerjate odgovoriti soprogi gospoda podključarja?"

"Moj mož dospe semkaj majnika meseca; naj se izgovorim. Mislim pa, da bo tako, kakor bo hotela Barbka."

"Novoveški je še mladenič!"

"Toda Volodijevski sam mi je dejal, da je odličen vojak, ki se je že proslavil v vojni. Ima tudi znatno premoženje, njegove prednike pa mi je gospa podključarica naštela vse po vrsti. Vidite, gospod, njegov praded, sin kneginje Siemutovne, je bil oženjen prvič..."

"Kaj je meni do njegovega rodu!" ji seže Zagloba v besedo, ne da bi skrival slabo voljo. "Prav nič mi ni do njega, toda pravim vam, da sem 'hajdučka' izbral za Mihaela, zakaj ako je med deklicami, ki hodijo po dveh nogah, katera boljša in bolj poštena, pa jamem jaz od danes hoditi po štirih kakor ursus!"

"Mihael še ne misli na nobeno; ko bi pa tudi mislil na katero, bi bila to bržkone Kristina. Naj Bog odloči, zakaj njegova pota so neumevna."

"Toda ko bi ta golobradec dobil košek, bi se mu smejal na vse grlo od veselja!" doda Zagloba.

V tem se je odločevala v saneh usoda obeh vitezov. Volodijevski dolgo ni mogel najti primernih besed; naposled je rekel Kristini:

"Ne mislite si, gospodična, da sem lahkomiseln človek ali slepar; saj že nisem več mlad."

Kristina ne odgovori.

"Oprostite mi, kar sem storil včeraj, zakaj to je zakrivila nenavadna naklonjenost do vas, ki je nisem mogel ukrotiti... Vrla moja gospodična, ljubljena moja Kristina, pomislite, kdo sem; da sem preprost vojak, ki je skoro polovico življenja prebil v vojni. Drug bi najprej pričel z dolgim govorom in šele potem bi prišel k dejanju, jaz pa sem takoj pričel z dejanjem... Spomnite se tudi tega, da konj, najsi privajen ježi, časih odnese človeka predaleč; kako naj ne bi premagali človeka občutki, katerih moč je še dokaj večja? Tudi mene so premagali občutki prav zato, ker vas ljubim... Ljubljena moja Kristina, vredni ste kastelanov in senatorjev; ako pa ne zavržete preprostega vojaka, ki je, dasi v prostem stanu, služil domovini, a ne brez slave, tedaj se vam zgrudim pred noge, vam jih poljubim in vas vprašam: Ali hočete biti moja? Ali morete misliti brez zoprnosti name?"

"Gospod Mihael!" odgovori Kristina.

In njena roka se izmakne iz mufa ter se skrije v roki vitezovi.

"Ali privolite?" jo vpraša Volodijevski.

"Da!" odvrne Kristina. "Vem, da ne bi dobila boljšega moža v vsej Poljski."

"Bog vam povrni! Bog ti povrni, ljubljena Kristina!" zakliče mali vitez in ji pritiska poljube na roko. "Večja sreča me ni mogla doleteti. Reci mi samo, ali se ne srdiš zaradi mojega včerajšnjega ravnanja, da bom imel lahko vest?"

Kristina zamiži.

"Ne, ne srdim se!" reče.

"Ej, da ti ne morem poljubiti nog!" zakliče Volodijevski.

Nekaj časa sta se peljala molče; sani so kar žvižgale po snegu, in izpod konjskih kopit so se usipale grude zmrzlega snega.

Nato se Volodijevski oglasi iznova:

"Čudno se mi zdi, da me imate radi!"

"Še bolj čudno je to, da ste se zaljubili vame tako kmalu..." odgovori Kristina.

Volodijevskemu se prikaže resnoba na licu; reče ji:

"Kristina, morda se pohujšuješ, ker sem se zaljubil vate, ko sem se bil komaj iznebil prve bolečine. Priznavam ti tudi kakor pri izpovedi, da sem ob svojem času bil nestanoviten. Toda sedaj je temu drugače. Nisem pozabil rajnice, ter je ne zabim nikdar. Ljubim jo še zmerom, in da veš, kako me spomin na njo sili v jok — pa bi se ti sama razjokala zaradi mene..."

Tu je malemu vitezu odrekel glas od močne ginjenosti; morda zato ni opazil vtiska, ki so ga imele te besede na Kristino.

Spet umolknita oba, toda sedaj izpregovori Kristina prva:

"Z vsemi močmi se hočem truditi, da vas potolažim."

Mali vitez pa ji reče:

"Prav zato sem se zaljubil tako kmalu, ker si že od prvega dne jela celiti moje rane. Kaj sem ti bil? Nič. A vendar si me tolažila, ker se ti je smilil nesrečnik. Oh, za mnogo sem ti hvaležen. Kdor tega ne ve, mi utegne morda očitati, da sem še v listopadu hotel postati menih, v grudnu pa sem se že pripravljal na ženitev. Zagloba je prvi, ki se mi bo posmehoval. Rad se smeje ob vsaki priliki; toda naj se smeje zdrav. Ne menim se za to, zlasti ne zaraditega, ker ta sramota ne zadeva tebe, nego mene."

(Dalje prih.)

Klub za pse so ustanovili v Londonu.

Najeli so lepe udobne prostore, kjer bodo psi imeli varstvo in postrežbo, kadar jih gospodarji oziroma gospodinje ne bodo mogli vzeti s sabo, ko bodo šli po svojih opravkih. Sedaj nameravajo v Londonu ustanoviti še pasji dom, kjer bodo imeli psi na razpolago celo brivce in sorodne umetnike. V ravno tistem Londonu umirajo ljudje na cesti od lakote in vsega hudega.

POSOJILA.

Kupite premog in zimske potrebščine zdaj. Sposodite si denar od nas in ne tarnajte.

POIZVEJTE!

"The Twenty-Payment Plan."

Izplačalo se vam bo! Naš način vam dovoli posojilo denarja po postavnih obrestih, da plačate celo vsoto v dvajsetih mesečnih obrokih. Lahko vrnete nekaj ali celo posojilo koncem vsacega meseca. Obresti računamo le za oni čas, ko je denar pri vas.

$2.00 se plača mesečno od $40.
$2.50 se plača mesečno od $50.
$5.00 se plača mesečno od $100.

Pridite, da vam pojasnimo "The Twenty-Payment Plan." Mi imamo postavno dovoljenje od države Illinois in smo pod nadzorstvom države, da se lahko jamči pošteno poslovanje vsakemu.

Posojujemo na pohištvo, klavirje, viktrole, živino in razno drugo blago, katerega ne premaknemo.

Pridite, pišite ali tefonajte nam.

STATE LOAN COMPANY,
(Not Inc.)
403 Joliet National Bank Bldg.
4th Floor :: Chicago Phone 154.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1113.

ATLAS — ZASTONJ.

Še imamo nekoliko ročnih atlasov celega sveta, katere damo zastonj onim naročnikom, ki pošljejo $2.00 naročnine, če za atlas vprašajo.

Posebno v sedanjem času je jako priročno imeti tak atlas, ko se pojavljajo velezanimivosti po celem svetu.

Pošljite $2 za naročnino takoj, da dobite atlas zastonj predno zaloga poide.

UPRAVA AMER. SLOVENCA.

Pristopite k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1917.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:
John N. Pasdertz, Joseph Težak, John Štublar.

To društvo sprejema rojake in rojakinje in sicer od 16. do 50. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D. za malo mesečnino.

To društvo ima že nad $2,900.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 3088.00 dolarjev bolniške podpore članom(icam). Kdor plača takoj ob pristopu $3.00, to je toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih. Pristopnina je še prosta.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri katerem odborniku.

ANTON STRAŽIŠNIK,
1219 Summit Street, Joliet, Illinois.
Karpenter in Kontraktor.

Stavim in popravljam hiše in druga poslopja. Predno oddate kontrakt ali delo, vprašajte za moje cene. Vse delo jamčim.

DENAR V STARO DOMOVINO

to je: v Avstrijo in Nemčijo, se zdaj ne more pošiljati.

Pošljemo pa denar vojnim ujetnikom in drugim v

ITALIJO, RUSIJO IN FRANCIJO

istotako v one kraje na Primorskem, ki so zasedeni od Italije.

Kadar pošljete denar, priložite tudi naslov, ki ga je prejemnik sam napisal, da se preprečijo morebitne pomote.

AMERIKANSKI SLOVENEC,
bančni oddelek,
1006 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

IN KRANJSKE KLOBASE

istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso ter vse druge pedmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 929.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL.

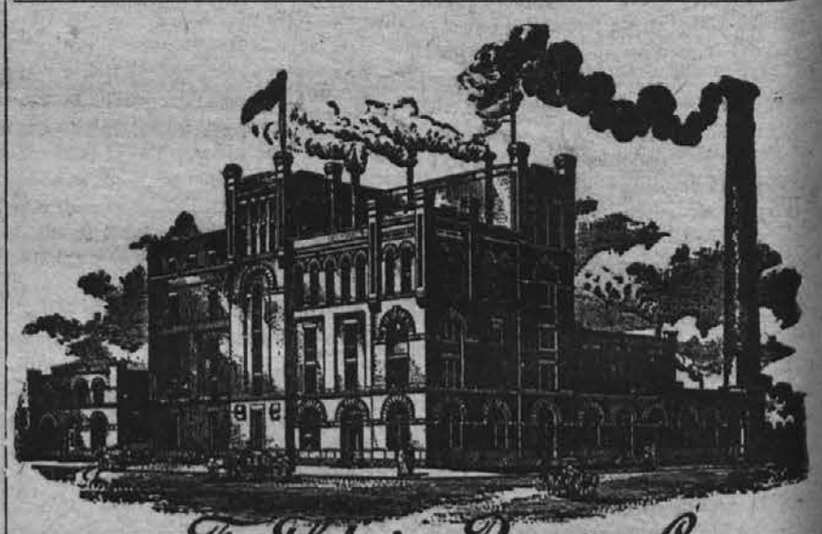

Fred Lehring Brewing Co
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405 **S. Bluff St., Joliet, Ill.**